

Bandiau telemetrig y gellir eu haddasu ar y rhydweli pwlmonaidd ar gyfer gorbwysedd pwlmonaidd mewn babanod â namau cynhwynol ar y galon

26 Tachwedd 2014

Beth mae NICE wedi'i ddweud?

Ceir dystiolaeth bod [bandiau telemetrig y gellir eu haddasu \(gan ddefnyddio rheolydd o bell\) ar y rhydweli pwlmonaidd](#) yn gweithio ond nid yw'r dystiolaeth yn dangos yn glir pa fabanod y mae'r driniaeth hon o fudd iddynt. Prin yw'r dystiolaeth gadarn sy'n dangos pa mor ddiogel yw'r driniaeth hon. Dylai ond cael ei defnyddio os rhoddir esboniad manwl o'r risgiau a bod camau ychwanegol yn cael eu rhoi ar waith i gofnodi ac adolygu beth sy'n digwydd.

Beth mae hyn yn ei olygu i mi a'm baban?

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio'r hyn y mae cael y driniaeth hon yn ei olygu yn llawn i chi a thrafod y manteision a'r risgiau posibl i'ch baban â chi. Yn arbennig, dylai esbonio'r ansicrwydd ynghylch y dystiolaeth o ran pa mor debygol ydyw o wella symptomau eich baban a'r cymhlethdodau posibl. Dylech hefyd gael gwybod sut i gael rhagor o wybodaeth am y driniaeth. Dim ond ar ôl y drafodaeth hon y dylid gofyn i chi a ydych am gytuno i gael y driniaeth hon.

Dylai eich gweithiwr iechyd proffesiynol ofyn i chi a ellir casglu manylion am driniaeth eich baban.

Eich tîm gofal iechyd

Tîm gofal iechyd â phrofiad o reoli babanod a phlant â namau cynhwynol ar y galon, mewn canolfan gardiaidd bediatrig, ddylai benderfynu pa gleifion ddylai gael cynnig y driniaeth hon.

Y cyflwr

Mae namau cynhwynol ar y galon yn datblygu yn y groth, cyn y caiff baban ei eni. Mae nifer o wahanol fathau o namau cynhwynol ar y galon. Mae rhai namau ar y galon yn caniatáu i'r gwaed lifo o ochr chwith y galon i ochr dde'r

galon. Er enghraifft, efallai na fydd siambrau pwmpio'r galon wedi eu ffurfio'n iawn, efallai na fydd falfiau'r galon yn gweithio'n iawn neu efallai na fydd y prif bibellau gwaed (aorta a'r rhydweli pwlmonaidd) wedi'u cysylltu'n iawn â'r galon. Mae angen cynnal llawdriniaeth ar y galon i drin y mathau hyn o namau, ond ni ellir cynnal llawdriniaeth o'r fath hyd nes y bydd y baban yn ddigon mawr. Mae bandiau ar y rhydweli pwlmonaidd yn driniaeth a ddefnyddir mewn babanod cyn y gellir cynnal llawdriniaeth ar y galon i drin nam ar y galon. Nid yw'r driniaeth yn trin y nam ond mae'n anelu at wella'r symptomau, lleihau llif y gwaed a lleihau pwysedd gwaed yn y rhydweli pwlmonaidd. Yn achos bandiau safonol ar y rhydweli pwlmonaidd, bydd angen llawdriniaeth reolaidd i addasu'r band wrth i'r baban dyfu. Mae NICE wedi ystyried defnyddio math o fand ar y rhydweli pwlmonaidd addasadwy heb llawdriniaeth bellach, gan ddefnyddio rheolydd o bell, fel triniaeth arall bosibl.

Gall [NHS Choices](#) fod yn fan da i gael gwybod mwy.

Y driniaeth

Caiff triniaeth i osod band ar y rhydweli pwlmonaidd ei chynnal o dan anesthetig cyffredinol. Gwneir toriad bach ar flaen neu ar ochr brest y baban. Caiff y band telemetrig addasadwy (gan ddefnyddio rheolydd o bell) ei basio drwy'r agoriad hwn, ei osod o amgylch y rhydweli pwlmonaidd a'i bwytho yn ei le. Wedyn caiff y band ei addasu gan ddefnyddio rheolydd o bell a ddelir â llaw i actifadu modur bach yn y band. Bydd hyn yn tynhau neu'n llacio'r band er mwyn rheoli llif y gwaed a lleihau pwysedd gwaed yn y rhydweli pwlmonaidd. Wrth i'r baban dyfu, gall meddyg addasu'r band mewn apwyntiad claf allanol. Yn ddiweddarach, pan fydd y plentyn yn hŷn, caiff y band ei dynnu yn ystod llawdriniaeth ar y galon i drin y nam ar y galon.

Manteision a risgiau

Pan edrychodd NICE ar y dystiolaeth, penderfynodd fod rhywfaint o dystiolaeth i ddangos bod y driniaeth yn gweithio, ond nad oedd y dystiolaeth yn dangos yn glir pa fabanod y byddai'r driniaeth hon o fudd iddynt. Penderfynwyd hefyd nad oedd digon o dystiolaeth i wybod p'un a yw'r driniaeth yn ddigon diogel. Felly dim ond pan gaiff camau ychwanegol eu rhoi

ar waith y dylid defnyddio'r driniaeth. Roedd yr wyth astudiaeth a ystyriwyd gan NICE yn cynnwys cyfanswm o 64 o fabanod.

Yn gyffredinol, dangoswyd y manteision canlynol:

- dangosodd astudiaeth o 40 o fabanod, o gymharu â band safonol ar y rhydweli pwlmonaidd, fod babanod â band addasadwy gan ddefnyddio rheolydd o bell yn treulio llai o amser ar wyntiedydd ar ôl y llawdriniaeth, eu bod yn treulio llai o amser o dan ofal dwys a'u bod yn gadael yr ysbyty yn gynt. Ond ni ddangosodd astudiaeth arall o 19 o fabanod unrhyw wahaniaeth yn y canlyniadau hyn
- mewn astudiaeth o 20 o fabanod, ni fu oedi wrth gynnal llawdriniaeth y galon i drin twll mawr yng nghanol y galon mewn saith o fabanod yr oedd ganddynt fand addasadwy. Ond o'r 13 o fabanod yr oedd ganddynt fand safonol, bu'n rhaid i chwech ohonynt aros yn hirach am lawdriniaeth ar y galon
- mewn astudiaeth o 20 o fabanod â falf calon a oedd yn gollwng, gwelodd llif y gwaed drwy'r galon mewn dau faban yr oedd ganddynt fand addasadwy ond gwaethygodd mewn dau faban yr oedd ganddynt fand safonol
- mewn astudiaeth o 10 o fabanod a gafodd fand ar y rhydweli pwlmonaidd er mwyn ailhyfforddi fentrigl chwith y galon, roedd gwelliannau o ran pwysedd gwaed pwlmonaidd yn yr apwyntiad dilynol pan oedd y baban yn 20 mis oed yn debyg yn y babanod yr oedd ganddynt fand safonol ac yn y babanod yr oedd ganddynt fand addasadwy.

Dangosodd yr astudiaethau fod y risgiau canlynol yn gysylltiedig â'r driniaeth:

- mewn astudiaeth o 40 o fabanod, bu farw dau faban yr oedd ganddynt fand addasadwy 30 diwrnod ar ôl cael y driniaeth. Bu farw pum baban yr oedd ganddynt fand safonol (tri ohonynt o fewn 30 diwrnod a dau ar ôl 30 diwrnod)
- yn achos un baban, torrodd y band drwy'r rhydweli pwlmonaidd ac achosodd glot gwaed. Bu'n rhaid i'r baban gael llawdriniaeth arall i dynnu'r clot ac i ailadeiladu'r rhydweli pwlmonaidd, a gwnaeth wella ar ôl hynny

- mewn dau faban yr oedd ganddynt fand addasadwy, bu'n rhaid i un baban gael llawdriniaeth arall i ddraenio hylif gormodol o'r ardal o amgylch y galon a bu'n rhaid i un baban gael llawdriniaeth arall i dynnu'r band am ei fod yn rhy fawr
- mewn astudiaeth o 19 o fabanod, ar adeg y llawdriniaeth ar y galon i drin y nam, bu'n rhaid gosod patsh i atgyfnerthu'r rhydweli pwlmonaidd mewn pedwar baban yr oedd ganddynt fand addasadwy ac mewn un baban yr oedd ganddo fand safonol
- datblygodd tri baban yr oedd ganddynt fand addasadwy wenwyn gwaed, y llwyddwyd i'w drin gan ddefnyddio gwrthfotigau.

Dywedwyd wrth NICE am risgiau posibl eraill hefyd. Gall y band symud o'i safle cywir neu gall fod yn rhaid ei dynnu oherwydd cymhlethdodau; gall y band gollu'r cysylltiad di-wifr gyda'r rheolydd o bell fel na ellir ei addasu; gall y rheolydd o bell dorri; mae'n bosibl na fydd y band yn addasu'n iawn; gall achosi gollyngiad yn y falf pwlmonaidd i'r galon; neu gall roi pwysau ar y galon.

Os hoffech wybod rhagor am yr astudiaethau, gweler y [canllawiau](#).

Gofynnwch i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol esbonio unrhyw beth nad ydych yn ei ddeall.

Cwestiynau i'w gofyn i'ch gweithiwr iechyd proffesiynol

- Beth yn union yw'r driniaeth hon?
- Beth yw'r manteision posibl?
- Beth yw'r tebygolrwydd y bydd y manteision hynny yn berthnasol i mi? A allai'r driniaeth wneud i mi deimlo'n waeth?
- A oes triniaethau eraill ar gael?
- Beth yw risgiau'r driniaeth?
- A yw'r risgiau'n fach neu'n ddifrifol? Pa mor debygol ydynt?
- Pa ofal y bydd ei angen arnaf ar ôl y driniaeth?
- Beth sy'n digwydd os aiff rhywbeth o'i le?
- Beth allai ddigwydd os na chaf y driniaeth?

Ynglŷn â'r wybodaeth hon

Mae canllaw ymyriadau [NICE](#) yn cynghori'r GIG ar ddiogelwch triniaeth a pha mor dda y mae'n gweithio.

ISBN: 978-1-4731-0921-6